

nem suam in eo esse, ut omnem terram suo subjugaret imperio.

Benedicat te Dominus in virtute sua, qui per te ad iudicium redigit inimicos nostros: * Ut non deficiat laus tua de ore hominum. **V.** Benedictus Dominus, qui creavit celum & terram: quia hodie nomen tuum ita magnificavit. Ut non. **Gloria Patri.** Ut non.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrosii
Episcopi, de Elia
& jejunio.

Lectio IV. Cap. 9.

POrantes vinum prohibentur bibere, ne, cum biberint, obliviscantur sapientiam. Denique bibebant vinum in ebrietate potentes, qui Holoferni principi militiæ regis Assyriorum se tradere gestiebant: sed non bibebat femina Judith, jejunans omnibus diebus viduitatis suæ, præter festorum dierum solemnitates. His armis munita processit, & omnem Assyriorum circumvenit exercitum. Sobrii vigore consilii abstulit Holofernis caput, servavit pudicitiam, victoriam reportavit.

Nos alium Deum nescimus præter Dominum, in quo speramus: * Qui non despicit nos, nec amover salutem suam a genere nostro. **V.** Indulgentiæ ipsius lusu

lacrimis postulemus, & humiliter illi animas nostras. Qui non.

Lectio V.

HÆc enim succincta jejunio in castris prætebatur aliis: ille vino sepultus jacēbat, ut ictum vulneris sentire non posset. Itaque unius mulieris jejunium innúmeros stravit exercitus Assyriorum. Est tunc quoque pulchrior facta est jejunio: Dominus enim gratiam sobria mentis augebat. Omne genus suum, id est, totum populum Judæorum, à persecutionis acerbitate liberavit, ita ut regem sibi faceret esse subiectum.

Dominator Dómine cælorum & terræ: creator aquarum, Rex universæ creaturæ, Exaudi orationem servorum tuorum. V. Tu Dómine, cui humilium semper & mansuetorum placuit deprecatio. Exaudi.

Lectio VI.

ITaque illa, quæ triduo jejunavit continuo, & corpus suum aqua lavit, plus placuit, & vindictam reulit: Aman autem, dum se regalii jacta convivio, inter ipsa vina poenam suæ ebrietatis exolvit. Est ergo jejunium reconciliationis sacrificium, virtutis incrementum, quod fecit etiam feminas fortiores augmento grá-

Infra Hebdomadam quarant Septembris. 195.
Feria quarta hujus Hebdomada post II. & III. Lectionem dicitur II. & III. Responsorium primi Nocturni Domonica.
FERIA SECUNDA.
De libro Judith.
Lectio I. Cap. 4.
Filius Israël, qui habitabant in terra Juda, timuerunt valde à facie Holofernis. Tremor & horror invásit sensus eorum, ne hoc faceret Jerusalem & templo Dómini, quod fecerat ceteris civitatibus & templis eorum. Et miserunt in omnem Samariam per circuitum usque Jericho: & preoccupaverunt omnes vertices montium: & muris circumdederunt vicus suos, & congregaverunt frumentum in preparationem pugnae.

Dómine Deus, qui cónteris bella ab initio, eleva brachium tuum super Gentes, quæ cogitant servis tuis mala: * Et dextera tua glorificetur in nobis. V. Allide virtutem eorum in virtute tua, cadat robur eorum in iracundia tua. Et dextera tua, Gloria Patri. Et.

vij. Confórta me Rex, sanctorum principum tenens: * Et da sermonem rectum & bene sonantem in os meum. V. Dómine Rex universæ potestatis, converte consilium eorum super eos. Et da.

vij. Duo Seraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus Sabaoth: * Plena est omnis terra gloria ejus. V. Tres sunt qui testimonium dant in celo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus: & hi tres unum sunt. Sanctus. Gloria Patri. Plena.

quarant Septembris. 195.
Feria quarta hujus Hebdomada post II. & III. Lectionem dicitur II. & III. Responsorium primi Nocturni Domonica.

FERIA SECUNDA.

De libro Judith.

Lectio I. Cap. 4.

Filius Israël, qui habitabant in terra Juda, timuerunt valde à facie Holofernis. Tremor & horror invásit sensus eorum, ne hoc faceret Jerusalem & templo Dómini, quod fecerat ceteris civitatibus & templis eorum. Et miserunt in omnem Samariam per circuitum usque Jericho: & preoccupaverunt omnes vertices montium: & muris circumdederunt vicus suos, & congregaverunt frumentum in preparationem pugnae.

Adónai Dómine Deus magne & mirabilis, qui dedisti salutem in manu feminae: * Exaudi preces servorum tuorum. V. Benedictus es Dómine, qui non derelinquis præsumentes de te, & de sua virtute gloriantes humilias. Exaudi.

Lectio II.

Sacerdos etiam Elliasch scripsit ad universos, qui erant contra Esdreton, quæ est contra faciem campi magni juxta Dóshain, & universos, per quos via transit esse poterat, ut obria-

nerent ascēsus montium, per quos via esse poterat ad Jerusalem, & illic custodirent, ubi angustum iter esse poterat inter montes. Et fecerunt filii Israël secundum quod constituerat eis sacerdos Domini Eliachim. Et clamavit omnis populus ad Dominum instantia magna, & humiliaverunt animas suas in jejunis & orationibus, ipsi & mulieres eorum.

¶ Tribulationes civitatum audivimus, quas passae sunt, & defecimus; timor & hebetudo mentis cecidit super nos, & super liberos nostros: ipsi montes nolunt recipere fumam nostram: ¶ Domine miserere. Peccavimus cum patribus nostris, in justis egimus, iniquitatem fecimus. Domine.

Lectio iij.

ET tribulationes se sacerdotēs cilicium, & infantes prostraverunt contra faciem templi Domini, & altare Domini operuerunt ciliicio: & clamaverunt ad Dominum Deum Israel unanimiter, ne darentur in praedam infantes eorum, & uxores eorum in divisionem, & civitates eorum in exterminium, & sancta eorum in pollutionem, & fierent opprobrium Gentibus. Tunc Eliachim, sacerdos Domini magnus, cir-

quarum Septēbris. culvit omnem Israel, allocutusque est eos, dicens: Scitote, quoniam exaudivit Dominus preces vestras, si manentes permanseritis in jejunis & orationibus in conspectu Domini.

¶ Benedicite te Dominus in virtute sua, qui per te ad nihilum redēgit inimicos nostros: ¶ Ut non deficiat laus tua de ore hominum. ¶ Benedicite Dominus, qui creavit caelum & terram: quia hodie nomen tuum ita magnificavit. Ut non deficiat. Gloria Patri. Ut non.

FERIA TERTIA.

De libro Judith.

Lectio j.

Cap. 8.

ET factum est, cum audisset hac verba Judith vidua, quae erat filia Merari, filii Idox, filii Joseph, filii Ozai, filii Elai, filii Iannor, filii Gedeon, filii Rapham, filii Achitob, filii Melchit, filii Enan, filii Nachaniae, filii Salathiel, filii Simeon, filii Ruben: & vir ejus fuit Manasses, qui mortuus est in diebus messis hordeaceae: instabat enim super alligantes manipulos in campo, & venit aestus super caput ejus, & mortuus est in Bethulia civitate sua, & sepulcus est illic cum patribus suis. Erat autem Judith relicta ejus vidua jam annis tribus, & mensibus sex.

¶ Nos

¶ Nos alium Deum nescimus: praeter Dominum, in quo speramus: ¶ Qui non despicit nos, nec amover salutem suam a genere nostro. ¶ Insuper illi ipsius fuis lacrymis posuimus, & humiliemus illi animas nostras. Qui non.

Lectio ij.

ET in superioribus domus suae fecit sibi secretum cubiculum, in quo cum puellis suis clausa morabatur: & habens super lumbos suos cilicium, jejunabat omnibus diebus vitae suae, praeter sabbata, & neomenias, & festa domus Israel. Erat autem elegantis aspectu nimis, cui vir suus reliquerat divitias multas, & familiam copiosam, ac possessiones armentis bonae & gregibus ovium plenas. Et erat haec in omnibus famosissima, quae vir suus reliquerat de illa verbum malum.

¶ Dominator Domine caelorum & terrae, creator aquarum, Rex universae creaturae, ¶ Exaudi orationem servorum tuorum. ¶ Tu Domine, cui humilium semper & mansuetorum placuit deprecatio. Exaudi.

Lectio iij.

HAC itaque cum audisset, quoniam Ozias

promississet quod transito quinto die traderet civitatem, misit ad presbyteros Chabri & Charmi. Et venerunt ad illum, & dixit illis: Quod est hoc verbum, in quo consensit Ozias, ut tradat civitatem Assyriis, si intra quinque dies non venerit vobis adiutorium? Et qui estis vos, qui tentatis Dominum?

¶ Domine Deus, qui conteris bella ab initio, eleva brachium tuum super Gentes, quae cogitant servis tuis mala: ¶ Et dextera tua glorificetur in nobis. ¶ Allide virtutem eorum in virtute tua: cadat robur eorum in iracundia tua. Gloria Patri. Et dextera.

FERIA QUARTA.

De libro Judith.

Lectio j.

Cap. 10.

FACTUM est autem, cum cessasset clamare ad Dominum, surrexit de loco, in quo jacuerat prostrata ad Dominum. Vocavitque abram suam, & descendens in domum suam, & descendens in se cilicium, & exiit se vestimentis viduitatis suae, & lavit corpus suum, & unxit se myro optimo, & discriminavit crinem capitis sui, & imposuit mitram super caput suum, & induit se vestimentis iucunditatis suae, induitque

I 2 san.

sandalia pedibus suis, assumpsitque dextraliola, & illa, & inanes, & annulos, & omnibus ornamentis suis ornavit se. Cui etiam Dominus contulit splendorem.

✠ Conforta me Rex, sanctorum principatum tenens: ✠ Et da sermonem rectum & bene sonantem in os meum. ✠ Domine Rex universe potestatis, converte consilium eorum super eos. Et da sermonem.

LECTIO II.

Factum est autem, cum descenderet montem, circa ortum diei, occurrunt ei exploratores Assyriorum, & tenuerunt eam, dicentes: Unde venis: aut quo vadis? Quæ respondit: Filla sum Hebræorum, idcirco ego fugi à facie eorum, quoniam futurum agnovi, quod dentur vobis in depraedationem, pro eo quod contemnentes vos, noluerunt ulterius tradere seipsum, ut invenirent misericordiam in conspectu vestro.

✠ Tribulationes civitatum audivimus, quas passa sunt, & defecimus: timor & hebetudo mentis cecidit super nos, & super liberos nostros: ipsi montes volunt recipere fugam nostram: Domine miserere. ✠ Peccavimus cum patribus nostris, iniuste egimus, iniquitatem fecimus. Domine.

LECTIO III.

Duxeruntque illum ad tabernaculum Holofernes, annuntiantes eam. Cumque intrasset ante faciem eius, statim captus est in suis oculis Holofernes. Dixiuntque ad eum satellites ejus: Quis contemnat populum Hebræorum, qui tam decoras mulieres habent, ut non pro his merito pugnare contra eos debeamus? Videns itaque Judith Holofernem sedentem in conopæo, quod erat ex purpura, & auro, & smaragdo, & lapidibus preciosis intextum: & cum in faciem ejus intendisset, adoravit eum, prosternens se super terram. ✠ Benedicite Dominus in virtute sua, qui per te ad nihilum redexit inimicos nostros: ✠ Ut non deficiat laus tua de ore hominum. ✠ Benedictus Dominus, qui creavit cælum & terram, quia hodie nomen tuum ita magnificavit. Ut non deficiat. Gloria Patri. Ut non deficiat.

FERIA QUINTA. Si hæc fuerit ultima Hebdomada Septembris, hæc nocte ponitur liber Esther cum sua historia, ut infra in Dominica v. hujus mensis, 202. & legitur de eo etiam duobus sequentibus diebus. Quod si hoc triduum non occurrat Feria, in qua possint poni Responsoria, eo anno omittantur. Si

Si

Si verò non fuerit ultima Hebdomada, legantur sequentes Lectiones.

De libro Judith.**LECTIO I. Cap. 12. c.**

Et factum est, in quarto die Holofernes fecit coenam servis suis, & dixit ad Vago cumcicum suum: Vade, & suade Hebræam illam ut sponte consentiat habitare mecum. Foedum est enim apud Assyrios, si femina irideat virum, agendo ut immittis ab eo transeat. Tunc introivit Vago ad Judith, & dixit: Non vereatur bona puella introire ad dominum meum, ut honorificetur ante faciem ejus, ut manducet cum eo, & bibat vinum in jucunditate. Cui Judith respondit: Quæ ego sum, ut contradicam domino meo? ✠ Adonai Domine Deus magne & mirabilis, qui dedisti salutem in manu femine: ✠ Exaudi preces servorum tuorum. ✠ Benedictus es Domine, qui non derelinquis præsumentes de te, & de sua virtute gloriantes humilias. Exaudi.

LECTIO II. Cap. 13.

Ut autem serò factum est, festinaverunt servi illius ad hospitia sua, & conclusit Vago ostia cubiculi, & abiit. Erant autem omnes fatigati à vino: cræque Judith sola in cubiculo.

Porro Holofernes jacebat in lecto, nimis ebrietas sopitus. Dixique Judith puella sua, ut staret foris ante cubiculum, & observaret. Stetitque Judith ante lectum, orans cum lacrymis, & labiorum motu in silentio, dicens: Confirma me Domine Deus Israël, & respice in hac hora ad opera manuum mearum, ut, sicut promisisti, Jerusalem civitatem tuam erigas: & hoc quod credens per te posse fieri cogitavi, perficiam.

✠ Tribulationes civitatum audivimus, quas passa sunt, & defecimus: timor & hebetudo mentis cecidit super nos, & super liberos nostros: ipsi montes nolunt recipere fugam nostram: Domine miserere. ✠ Peccavimus cum patribus nostris, iniuste egimus, iniquitatem fecimus. Domine.

LECTIO III.

Et cum hæc dixisset, accessit ad columnam, quæ erat ad caput lectuli ejus, & pugionem ejus, qui in ea ligatus pendebat, exolvit. Cumque evaginasset illum, apprehendit comam capitis ejus, & ait: Confirma me Domine Deus in hac hora. Fit percussis bis in cervicem ejus, & abscidit caput ejus, & abstulit conopæum ejus à columnis, & evolvit corpus

I 4 ejus

200 **Infra Hebdomadam quartam Septembris.**
ejus truncum. Et post pat-
sillum exiit, & tradidit cap-
put Holofernis ancille suae,
& jussit ut mitteret illud in
peram suam.

• Benedicte te Dominus in
virtute sua, qui per te ad
nihillum rediit inimicos
nostros: • Ut non deficiat
laus tua de ore hominum.
• Benedicte Dominus, qui
creavit caelum & terram:
quia hodie nomen tuum ita
magnificavit. Ut non. **Gloria**
Patri. Ut non.

FERIA SEXTA.
De libro Judith.

Lectio j. Cap. 15.

CUmque omnis exerci-
tus decollatum Holo-
fernem audisset, fugit
mens & consilium ab eis,
& solo tremore & metu
agitati, fuga praesidium su-
munt, ita ut nullus loque-
retur cum proximo suo,
sed inclinato capite, reli-
ctis omnibus, evadere
festinabant Hebraeos, quos
armatos super se venire au-
diebant, fugientes per vias
camporum, & semitas colli-
um. Videntes itaque filii
Israel fugientes, secuti sunt
illos. Descenderuntque clan-
gētes tibus, & utilantes
post ipsos.

• Nos alium Deum nescimus
praeter Dominum in
quo speramus: • Qui non
despicit nos, nec amovet
salutem suam à genere nos-

quartam Septembris.

tro. • Indulgentiam ipsius
fusis lacrymis postulemus,
& humiliter illi animas
nostras. Qui non.

Lectio ij.

Misit itaque Othias nū-
tios per omnes civitates
& regiones Israel. Om-
nis itaque regio, omnisque
urbis electam juventutem ar-
matam misit post eos, &
persecuti sunt eos in ore gladii,
quosque pervenirent
ad extremitatem finium sub-
rum. Reliqui autem, qui
erant in Bethulia, ingressi
sunt castra Assyriorum: &
praedam, quam fugientes
Assyrii reliquerant, abstu-
lerunt, & onustati sunt
valde.

• Dominator Domine cae-
lorum & terra, creator aqua-
rum, Rex universae creatu-
rae, • Exaudi orationem ser-
vorum tuorum. • Tu Domine,
cui humilium semper
& mansuetorum placuit de-
precatio. Exaudi.

Lectio iij.

Joachim autem summus
Pontifex, de Jerusalem
venit in Bethuliam cum uni-
versis Presbyteris suis, ut
videret Judith. Quae cum
exisset ad illum, benedixe-
runt eam omnes una voce,
dicentes: Tu gloria Jeru-
salem, tu letitia Israel, tu
honorificentia populi nos-
tri: quia fecisti viriliter, &
consortium est cor tuum,
ed

Infra Hebdomadam quartam Septembris.

201

Lectio ij.

Erat autem populus ju-
cundus secundum fac-
torem sanctorum, & per tres
menses gaudium huius victo-
riae celebratum est cum
Judith. Post dies autem il-
los unusquisque rediit in
domum suam, & Judith
magna facta est in Bethulia,
& praeclearior erat universae
terrae Israel. Erat etiam vir-
tuti castitas adjuncta, ita
ut non cognosceret virum
omnibus diebus vitae suae,
ex quo defunctus est Man-
nasses vir ejus. Erat autem
diebus festis procedens cum
magna gloria.

• Tribulationes civitatum
audivimus, quas passa sunt,
& defecimus: timor & he-
betudo mentis cecidit super
nos, & super liberos nostros:
ipsi montes nolunt re-
cipere fugam nostram: • Do-
mine miserere. • Peccavimus
cum patribus nostris,
injuste egimus, iniquitatem
fecimus. Domine.

S A B B A T O.
De libro Judith.

Lectio j. Cap. 16. c.

Et factum est post haec,
& omnis populus post
victoriam venit in Jeru-
salem adorare Dominum,
& mox ut purificati sunt,
obtulerunt omnes holocausta,
& vota, & repromissiones
suas. Porro Judith uni-
versa vasa bellica Holofer-
nis, quae dedit illi populus,
& conopeum, quod ipsa
sustulerat de cubili ipsius,
obtulit in anathema obli-
vionis.

• Confirma me Rex, sanc-
torum principatum tenens,
& da sermonem rectum
& bene sonantem in os
meum. • Domine Rex uni-
versae potestatis, converte
consilium eorum super eos.
Et da sermonem.

Mansit autem in domo
viri sui amos centum
quinque, & dimisit abram
suam liberam, & defuncta
est ac sepulta cum viro suo
in Bethulia. Luxitque illam
omnis populus diebus septem.
In omni autem spatio
vitae ejus non fuit qui per-
turbaret Israel, & post mor-
tem eius annis multis. Dies

Lectio iij.

Mansit autem in domo
viri sui amos centum
quinque, & dimisit abram
suam liberam, & defuncta
est ac sepulta cum viro suo
in Bethulia. Luxitque illam
omnis populus diebus septem.
In omni autem spatio
vitae ejus non fuit qui per-
turbaret Israel, & post mor-
tem eius annis multis. Dies

I j au-